Raadsmemo

Nummer
23int09575

aan	Van	Opsteller	datum
Gemeenteraad Borne	College van B en W	R. Fox	16-01-2024

betreft
Voortgangsrapportage 1 - Project spooronderdoorgangen Borne

Portefeuillehouder
D. Vermorken

Argumentatie voor aanbieding memo aan de gemeenteraad:
Gemeenteraad informeren over de voortgang van het project spooronderdoorgangen Borne

Geachte raadsleden,

Hierbij ontvangt u de voortgangsrapportage over het project spooronderdoorgangen Borne. Deze rapportage geeft inzicht in de verrichte werkzaamheden tot heden en in de werkzaamheden de komende periode.

Inleiding
Op 25 mei 2021 heeft de raad ingestemd met de aanpassing van de Totaalvisie infrastructuur Borne. In de herziening van de Totaalvisie is voorzien in de aanleg van twee spooronderdoorgangen, te weten in de Oonksweg en in de Bornerbroeksestraat. De aanleg van spooronderdoorgang Oonksweg zal het verkeer naar de rand van Borne verleiden, tevens hebben hulpdiensten dan een snelle en veilige route. De onderdoorgang Bornerbroeksestraat maakt onderdeel uit van de fietssnelweg F35 en zorgt voor een veilige en snelle fietsroute van en naar de sport, school, centrum en wijken. De huidige gelijkvloerse overwegen komen op beide locaties te vervallen.

Beoogd resultaat
Het aanleggen van een spooronderdoorgang in de Oonksweg voor gemotoriseerd verkeer, fietsers en voetgangers en een spooronderdoorgang in de Bornerbroeksestraat voor fietsers en voetgangers draagt bij aan de verbetering van de leefbaarheid en spoor- en verkeersveiligheid in Borne:

- Borne heeft nu vijf gelijkvloerse kruisingen met het spoor. Door het realiseren van twee spooronderdoorgangen verbetert de veiligheid en doorstroming;
- Aan de zuidkant (Aamaatweg of Zuidelijke randweg) en de noordkant (Oonksweg) is een volwaardige ringstructuur gemaakt, inclusief onderdoorgangen die hulpdiensten en overige motorvoertuigen snel en veilig kunnen verwerken;
- In het centrum hebben we een veilige fietsroute onder het spoor door die als drager voor de fietsinfrastructuur zal gelden.

Terugblik

Samenwerking met ProRail en Movares

De voorbereidingen om te komen tot realisatie van de twee spooronderdoorgangen vinden plaats in samenwerking met ProRail. Deze samenwerking is bekrachtigd op 29 september 2022. ProRail heeft voor de realisatie van onderdoorgangen een gestandaardiseerd proces ontwikkeld 'de TunnelAlliantie'. Hierin werken gemeente, ProRail en marktpartijen nauw samen van initiatieffase tot aan de oplevering. De insteek daarbij is dat de juiste partij op het juiste moment aan zet is. In de studiefase, waar we nu nog in zitten, ligt de regie bij de gemeente en adviseert ProRail ons.
Op 8 november 2022 is een Europese aanbestedingsprocedure gestart voor het selecteren van een ingenieursbureau. Het ingenieursbureau heeft de opdracht om het ontwerp te maken en alle nodige onderzoeken uit te voeren, resulterend in een overdrachtsdossier. De opdracht is op 13 maart 2023 verstrekt aan ingenieursbureau Movares, zij hadden de aanbieding gemaakt met de beste prijs-kwaliteitverhouding.

Onderzoeken

Om te komen tot een maakbaar en haalbaar ontwerp zijn al veel onderzoeken uitgevoerd. Er is landmeetkundig onderzoek gedaan en er zijn diverse bodemonderzoeken uitgevoerd. De aanwezige kabels en leidingen zijn in kaart gebracht en gesprekken met nutsbedrijven over verleggingen van kabels en leidingen zijn gestart. De kwaliteit van de aanwezige bomen is in beeld gebracht en er is natuuronderzoek uitgevoerd. Er worden in 2024 nog diverse aanvullende onderzoeken uitgevoerd.

Geluidsmaatregelen

Als spoorbeheerder heeft ProRail in Borne de verplichting om een aantal geluidsmaatregelen uit te voeren. Het saneringsplan, dat op 15 november 2023 in de Staatscourant is gepubliceerd, bevat de maatregelen die in Borne moeten worden uitgevoerd. Er zijn ook maatregelen voorzien bij de spoorovergangen Oonksweg en Bornerbroeksestraat. Deze maatregelen zullen gelijktijdig met de realisatie van de onderdoorgangen worden uitgevoerd.

Inpassing van het ontwerp

Voor beide onderdoorgangen geldt dat de beschikbare ruimte beperkt is. Bij de beoogde onderdoorgang in de Oonksweg gaat het om de bereikbaarheid van de aanliggende bedrijven aan weerszijden van het spoor. Voor de ontsluiting van het doodlopende stuk Oonksweg zijn we bezig met een alternatieve ontsluiting op de Hanzestraat. We zijn hierover in gesprekken met betrokken partijen.
Bij de beoogde onderdoorgang Bornerbroeksestraat is de ruimte aan weerszijden van het spoor beperkt. De uitwerking van het ontwerp vraagt om maatwerk om de aanliggende woningen op een goede manier bereikbaar te houden. Wij zijn in gesprek met de desbetreffende bewoners.

Afstemming met ontwerp van de reconstructie Oonksweg en F35

Onderdeel van de beoogde onderdoorgang Oonksweg is de reconstructie van de Oonksweg vanaf Bornerbroeksestraat tot aan de rotonde bij KIR. In de onderdoorgang Oonksweg is een eenzijdig fietspad voorzien aan de zuidzijde. We willen dit vrij liggende fietspad over de hele lengte van de Oonksweg tot aan de rotonde bij KIR realiseren. Afstemming in de planning vindt plaats met de nieuwe inrichting van de Prins Bernardlaan. We gaan begin 2024 aan de slag met het ontwerp van de reconstructie van de Oonksweg en stemmen dat af met het ontwerp van de Prins Bernardlaan.
Begin 2024 zal de fietssnelweg F35 vanaf de Molenstraat tot aan de Oonksweg gereed zijn. Het vervolgtracé voor het ontbrekende gedeelte F35 tussen de Oonksweg en de gemeente Almelo moet nog nader worden uitgewerkt. Dit doen we samen met de provincie Overijssel en gemeente Almelo. We zullen u nader informeren als hier meer over bekend is.

Gemeente Borne

Bewoners en ondernemers

Op 8 december 2022 is een eerste bewonersbijeenkomst gehouden voor de bewoners die nabij de onderdoorgang Bornerbroeksestraat wonen. Op 8 mei 2023 zijn persoonlijke gesprekken gevoerd met deze bewoners. Ondernemers op de Molenkamp zijn bijgepraat tijdens informatiebijeenkomst op 10 mei 2023. Voor beide onderdoorgangen geldt dat we met aanliggende bedrijven en bewoners in gesprek zijn over inpassing van de onderdoorgangen.

Duurzaamheid

Duurzaamheid maakt integraal onderdeel uit van het ontwerp. Kansen op duurzaamheid zijn verkend in twee duurzaamheidssessies. De focus ligt daarbij op 'circulaire economie en materialen, klimaatadaptatie, ecologie en natuurlijk systeem en ruimtelijke kwaliteit en leefomgeving'. We zijn bezig om de kansen te vertalen naar concrete maatregelen.

Planning

We gaan uit van de volgende planning.

Mijlpaal	Wanneer	
Besluit gemeenteraad	25 mei 2021	☑
Ondertekening projectplan studiefase ProRail	29 september 2022	☑
Contractering ingenieursbureau Movares	13 maart 2023	☑
Overdrachtsdossier gereed	Mei – juni 2024	
Uitvoeringsbesluit door college	Juni 2024	
Aanvraag Treinvrije periode (TVP)	Voor 1 juli 2024	
Opstellen aanbestedingsdossier	Juli 2024 – maart 2025	
Aanbesteding uitvoering	April 2025 – september 2025	
Uitvoering spooronderdoorgangen	Juni 2026 – december 2026	
Opleveringsperiode	Januari – maart 2027	

De planning gaat er vanuit dat ProRail in 2026 een treinvrije periode (TVP) beschikbaar stelt voor het aanbrengen van de onderdoorgangen onder het spoor. ProRail heeft al aangegeven dat de beschikbare TVP ruimte in 2026 onvoldoende is om alle opgevoerde projecten voor 2026 uit te kunnen voeren. In de eerste helft van 2024 wordt bekend of er in 2026 TVP ruimte beschikbaar komt.

Financiën

De financiële stand van zake ziet er als volgt uit:

	Krediet volgens 21int01644	Besteed tot 1-10-2023	Krediet -/- bestedingen
Onderdoorgang Oonksweg	18.700	714	17.986
Onderdoorgang Bornerbroeksestraat	4.320	130	4.190
Totaal	23.020	844	22.176

Bedragen x1.000 [euro]

Bijzonderheden

- Vanuit het Ministerie is in november 2021 aangegeven dat de beschikbare NaNOV gelden die ingezet worden voor de onderdoorgang Oonksweg geïndexeerd worden. Dit levert een toevoeging op van € 1.200k.
- Zoals gesteld in raadsbesluit 21int01644 zijn de beschikbaar gestelde kredieten gebaseerd op kosten van een schetsontwerp met een marge van +/- 30%. In 2024-Q1/Q2 worden beter

onderbouwde kostenramingen gemaakt, die gebaseerd zijn op onderzoeken en een verder uitgewerkt ontwerp.

Risicomanagement
Beheersing van risico's is in dit project een gezamenlijke opgave van ProRail en gemeente Borne. In een risicosessie zijn de meest risicovolle onderwerpen besproken en van beheersmaatregelen voorzien. Voor de Oonksweg zien we met name risico's rondom bereikbaarheid van bedrijven en benodigde verwerving van bedrijven. We zijn met desbetreffende bedrijven in gesprek om te komen tot een goede oplossing. Bij de Bornerbroeksestraat zijn mogelijk meer maatregelen nodig om de onderdoorgang goed in te passen de beperkt beschikbare ruimte. We steken veel tijd in het maken van een goed ontwerp en gaan begin 2024 in gesprek met de aanwonenden. Risico's met betrekking tot grondwaterstanden zijn door uitgevoerd onderzoek komen te vervallen.

Communicatie
In mei 2023 zijn persoonlijke gesprekken gevoerd met bewoners rondom de beoogde onderdoorgang Bornerbroeksestraat en hebben we tijdens een informatieavond de ondernemers op bedrijventerrein Molenkamp bijgepraat. Gedurende 2023 zijn diverse gesprekken gevoerd met ondernemers nabij de beoogde onderdoorgang Oonksweg. In de periode tussen mei en december 2023 zijn conditionerende onderzoeken uitgevoerd en is het ontwerp verder uitgewerkt. In januari-februari 2024 gaan we gesprekken aan met de aanwonenden bij de Bornerbroeksestraat en blijven we in gesprek met betrokken ondernemers bij de Oonksweg. In het tweede kwartaal van 2024 zijn bredere inloopbijeenkomsten voorzien.

Vooruitblik
In het eerste halfjaar van 2024 worden in ieder geval de volgende werkzaamheden verwacht:

- Afronding conditionerende onderzoeken;
- Afronding van het ontwerp;
- Het opstellen van nauwkeurige kostenramingen;
- Oplevering van het overdrachtsdossier aan ProRail;
- Het nemen van een uitvoeringsbeslissing door het college;
- Het voeren van individuele gesprekken met bedrijven en bewoners over de inpassing van de onderdoorgangen;
- Het houden van bredere inloopbijeenkomsten voor inwoners van Borne;
- Het maken van afspraken over verlegging van kabels en leidingen;
- Het maken van afspraken met GasUnie over verlegging van hun leiding;
- Het voorbereiden van bomen die we willen verplanten;
- Het maken van een ontwerp voor de reconstructie van de Oonksweg;
- Het maken van een ontwerp voor de kruising van de F35 met de Oonksweg in het kader van de fietssnelweg F35 (gedeelte Borne-Almelo buiten de bebouwde kom).